

ledningen av lärare i realskolan och gymnasiet med uppgift att meddela kunskap om både svensk och utländsk diktning.

I Uppsala — men ej i Lund — har efter dubbleringen det arrangerandet vidtagits, att år efter år den ena professorn haft huvudparten av sin andel i den elementära undervisningen förlagd till den svenska och den andra professorn en motsvarande andel förlagd till den utländska litteraturens område. Denna arbetsfördelning har gjorts för att lindra den med studenternas antal ökande arbetsbördan. Om den är helt lycklig, kan ifrågasättas. Utan en ökning av de biträdande lärarnas antal är den emellertid behövlig.

Vid Stockholms högskola har man önskat en formlig föreskrift, att den med den nya professuren förknippade undervisningsskyldigheten skall falla inom allmän och jämförande litteraturhistoria. Vi vill inte motsätta oss detta önskemål, men vi hävdar, att differentieringen av undervisningsskyldigheten kan och bör företas utan att någon skillnad göres mellan dubbelprofessorernas omfattning och benämning. Det förutsättes dock att Kungl. Maj:t i regleringsbrevet vid professurens inrättande tillser att sådana bestämmelser om undervisningsskyldigheten utfärdas.

Vi hemställer,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förslag om inrättandet av ännu en litteraturprofessur vid Stockholms högskola av samma slag som de vid universiteten i Uppsala och Lund 1947 nyinrättade litteraturprofessorerna; samt

att den nya professurens ämnesområde fastställs till »litteraturhistoria med poetik».

Stockholm den 26 januari 1955

Gunnar Helén

Rolf Edberg

Nr 330

Av herr Helén m. fl., om inrättande av en ordinarie professur i teaterhistoria vid Stockholms högskola.

Professuren i teaterhistoria vid Stockholms högskola — den enda professuren i detta ämne i vårt land — tillkom år 1946 genom att medel av Stockholms stad ställdes till förfogande för ändamålet. Denna professur gjordes personlig för Agne Beijer.

Under den relativt begränsade tid som teaterhistoria varit akademiskt

läroämne vid Stockholms högskola har det vunnit en fast förankring i den svenska akademiska organisationen och i vårt kulturliv över huvud taget. Antalet studerande har ökat undan för undan och utgör för närvarande 52. Undervisningen har under årens lopp följts även av danska och norska studenter. I undervisningen har också deltagit studenter med litteraturhistoria eller konsthistoria som huvudämne, vilka önskar en viss orientering på det teaterhistoriska gränsområdet. Under de fyra sistförflutna åren har filosofie licentiatexamen i teaterhistoria avlagts av tre personer och filosofie kandidatexamen av 22; av de sistnämnda förbereder fem sig för licentiatexamen.

Professor Beijer kommer att på grund av uppnådd pensionsålder avgå från professorsämbetet den 30 juni 1956.

Stockholms högskolas styrelse och lärarråd har i samband med sina anslagsäskanden för budgetåret 1955/56 gjort framställning om att professuren i teaterhistoria måtte från och med den 1 juli 1955 såsom ordinarie uppföras på högskolans personalförteckning. Lärarrådet har därvid understrekat, att förhållandena i Stockholm vore synnerligen gynnsamma för teaterhistorisk forskning. Stockholm äger stora samlingar av teaterhistoriskt material, nämligen inom Drottningholms teatermuseum samt dess bibliotek och bildarkiv — vilket fungerar som det forskningsinstitut vartill undervisningen i teaterhistoria är knuten — i kungl. teaterns arkiv, i kungl. biblioteket och i nationalmuseum. Icke minst det unika teatermuseet, internationellt ryktbart, spelar härvidlag en betydande roll. Vid professurens tillkomst vitsordades av Stockholms stads myndigheter den allmänt kulturella betydelse, som teaterns och scenkonstens historia ägde. Genom uppförande av professuren i teaterhistoria på ordinarie stat från och med den 1 juli 1955 kunde professuren ledigförklaras i vederbörlig ordning ett år före Beijers avgång.

Kanslern för rikets universitet har med hänsyn till det relativt stora antalet studerande i teaterhistoria ävensom till den kulturella betydelsen av att ämnet alltfört finnes företrätt i vårt land av en akademisk lärare i professors ställning tillstyrkt bifall till styrelsens för Stockholms högskola och dess lärarråds ifrågavarande förslag.

Chefen för ecklesiastikdepartementet har i årets åttonde huvudtitel förklarar, att ställning icke nu behöver tagas till frågan om nämnda professors ordinariesättning.

Då Beijer avgår med pension den 1 juli 1956 är det i och för sig formellt riktigt, att ett avgörande av förevarande fråga kan uppskjutas till 1956 års riksdag. Men härvid uppnås icke några praktiska fördelar; tvärtom innebär detta den nackdelen att åtgärder med professurens ledigförklarande icke kan i tid vidtagas. Endast om man avser att efter Beijers avgång från professorsämbetet nedlägga professuren i teaterhistoria kan ett uppskov nu befinnas motiverat.

Enligt vår mening skulle en dylik åtgärd innebära en avsevärd kulturell nedrustning, som icke kan låta sig försvaras, allra minst som man har anledning räkna med att professuren kan återbesättas med fullt kompetent efterträdare till Beijer.

Vi vill också särskilt understryka, att ett uppförande av omförmälda professur på ordinarie stat icke medför någon i jämförelse med vad nu är förhållandet ökad kostnad för statsverket.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta, att den nu vid Stockholms högskola på övergångsstat upptagna personliga professuren i teaterhistoria för Agne Beijer från och med den 1 juli 1955 uppföres såsom en ordinarie professur vid högskolan.

Stockholm den 26 januari 1955

Gunnar Helén

Sture Henriksson

Elis Håstad

Torsten Andersson

i Brämhult

Nr 331

Av herr von Friesen m. fl., om ökat anslag till främjande av medicinsk forskning m. m.

I statsverkspropositionen, bil. 10: åttonde huvudtiteln (354) 5, statens medicinska forskningsråd: främjande av medicinsk forskning redovisas forskningsrådets anslagsäskanden, vilka innebära en anslagsökning med 1 225 000, därav 500 000 för medicinsk forskning i allmänhet, 500 000 till psykiatrisk forskning samt 225 000 till försvarsmedicinsk forskning. Departementschefen föreslår en anslagsökning av 500 000 kronor.

Det borde vara i hög grad önskvärt om forskningsrådets begäran kunde bifallas. Statsfinansiella betänkligheter måste givetvis här anmäla sig, men med hänsyn till frågans stora vikt icke minst när det gäller medborgarnas krav på förbättrad vård vid sjukdomar synes oss en ökning av propositionens anslagskrav befogad. Ehuru icke minst ur beredskapssynpunkt anslag till den försvarsmedicinska forskningen äro i högsta grad önskvärda avstå vi för närvarande från att föreslå de ökade medel som forskningsrådet begärt i detta avseende men hemställa om en ökning av anslaget med ytterligare 500 000 kronor.

Vad som i detta sammanhang alldeles särskilt måste uppmärksammas är den kliniska forskningens betydelse. I en rad föredrag vid av docent-